

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János; Berde Áron, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Havi emlékeztető: Martius. — A gazdasági termékek értékesítéséről. G. S. — Megjegyzések a „Biztos jelek a métely és bélférgék felismerésére“ czimű cikkre. S+y. — A központi pinczemeszter erdélyi körülja. I. — A méh betegségeiről. **Báró Ambrózy Béla.** — Egyveleg: Az albumin gyártás. Pályázat. A székásmenti gazdasági egylet választmányi ülése. A bögybetegségről. — Üzleti heti szemle — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Havi emlékeztető.

Martius.

Ház és udvar. Eddig rendbe nem hozott gazdasági eszközök: eke, borona, fogas, henger, magtakaró, porhanyító — kijavítandók.

A gazdasági személyzet liszttel ellátandó, nehogy a sürgős tavaszi munkaidőben malombajárással dologidőt mulasszanak.

Vetőmagot rostáltatunk, vagy ha nincs: sietve beszerezjük.

Mindazon ügyeket kiegyenlítjük és elintézzük, melyek a gazdaság vezetőjét a bekövetkezendő tavaszi munkától elvonhatnák.

Szántóföld. Hóolvadás után, mihelyt a föld fagyja fölenged és a talaj elérte a kellő szárazsági fokot, szántáshoz, vetéshez fogunk. Legelső sorban az őszi ugarok vetteinek be. Általános szokás az őszi ugarra vetett magot egyszerűen befogasolni, mindenestre czélszerűbb hatvasu (Benkő-féle) magtakaróval a fogas munkáját helyesíteni.

Vethetünk tavaszbuzá, tavaszrozot, árpát, zabot, tavaszrepczét, mustárt, borsót, disznóbabot, burgundi répát, festő rezedát és festő csullenget; takarmánynak pedig zabos búkkönyt, Luczernamagot árpával, zabbal, mint védnövényvel kell vetni, de egy negyeddal ritkábban.

Az őszi vetések nagy figyelemben részesülnek; laza állományu homokos vagy felette trágyás talajok, továbbá szélnek fekvő oldalas helyek meghengereztetnek, ezzel a fagy által felszivott és a talajban lazán álló növénygyökerek a földbe visszanyomatnak és a kiszáradástól megóvatnak.

Kötött, eső és hó által összenyomott, megkérgesedett talajokban az őszyetés megfogasoltatik, ne sajnáljuk a fogással kitépett néhány buzaszálat; ez a fogasolás után bekövetkezendő

bokrosodás és bujább fejlődés által tiszszeresen térül meg. Miné sajnálatraméltóbb külszint mutat tavaszkor megfogasolt őszyetésünk, annál inkább sikerült miveletünk.

Rét és kaszáló. Nedves időben minden legeltetés szigoruan tiltatik. Árkok kijavítandók vagy újra ásandók, hogy az utról senki be ne térhessen. Vakondtúrások és hangyatelepek elhánynak. Ha időnk engedi és a rétnak, kaszálónak vízenyőssége nem nagy, akkor fogasoltassuk meg hosszába, keresztbe.

A mesterséges, valamint a természetes kaszálókon mutatózó foltos és hiányos helyek fűmagvakkal vagy szénamurává hintetnek be.

Állattenyésztés. Legnagyobb gond a nehéz munkát végző jármos ökrök rendes ételmezésére fordítatik.

Az igás lovak boronálásra, fogasolásra használatnak, mert gyorsabban lépnek, tehát a borona fogához nagyobb erővel ütközik a rög és így jobban omlik és takar.

A ménes és gulyabeli marha már kezdi unni a szalmát és töreket, tehát a melegebb napok beálltával a széna-adag szaporítottatik.

Az apaállatok abrakjának egy harmadát árpadarával helyettesíthetjük.

Kanczák fedeztetése megkezdendő.

Hizott ökrök eladásra kerülnek.

Bivalok is jobb ételmezésben részesüljenek, nehogy elgyengüljenek. Az elgyengült bival ritkán és nehezen kap lábra.

A juhász éjjel-nappal az ellős anyajuhok között tartozkodik, nehogy a bárányokban kárt valljunk.

A gazdasszonyok a szárnyasállatok körül foglalatoskodnak, azok helyes és elegendő ételmezésére ügyelnek, mert csak így tojnak korán és sokat.

Szőlő. A mint az idő engedi, karózni kell, még pedig ügye'ettel arra, hogy a tőkétől egy arasznyira és ha lehet; mindig a régi lyukba szurassék a karó, nehogy a szőlő gyökerét sertsük és a sorok egyenességét megzavarjuk.

Ha nagyon kedvező idő jár a venyige fölhozását és kikötözését végrehajthatjuk; e részben általános szabály, hogy minél előbb tehetjük, annál jobb. A karikás mivélésnél az ősszel termőnek hagyott két vesszőt — mag át — nyakanál a karóhoz kötve, jobb kéz két ujjá közt vigyázva végig ropogtatva, akkora karikát kötünk északról délnek, hogy annak átmerője

45 cm-nél nagyobb ne legyen és mindig arra kell igyekezni, hogy a karikának alsó része, ha lehet, egy arasznyira essék a föld színétől.

Kötözésre legcélszerűbb a nem igen vastag fűz vessző. Guyot szerint a vesszőt ilyenkor csak függőlegesen kell a karóhoz kötni, még pedig a gyengét rövidebben, az erősebbet pedig hosszabban.

A csapos és tőkés miveletnél a maga módja szerint, egy vagy több szemre, minden fa visszavágatik.

A kikötésre közvetlenül jön a nyitás, mely minden rendszerénél — kivétel nélkül — abból áll, hogy a tőke mellől egy arasznyi mélyen a földet elhúzzuk és a tőkét a földszinti szakálygökerektől éles késsel simán tőből megtakarítjuk. Ennek az a haszna, hogy a növényt nem engedjük a föld színéhez közel gyökerezni, rovására a valódi mély gyökereknek, mert ama felületi gyökerek sem a nagy meleggel, sem a hideggel nem daczolhatnak, szőlőnket könnyen baj éri. Aztán minden mélyebb kapálással megsérthetjük. Végre a fedéskor könnyebben hajlítható a fa, ha a tövét nem vesztjük haszontalan gyökerek.

E hónapban megkezdhető az új telepek ültetése is, úgy, miként a szakkönyvekben terjedelmesen tárgyalva van.

Pincze. A pinczében a hordókat szorgalmasan töltögetjük és úgy a tele, mint az üres edényeket tisztán tartjuk. Az új borok második lehuzását megkezdjük, melyet most már zártan, legcélszerűbben borszivattyúval végezhetünk.

Gyümölcsös. Ha a föld annyira ki van engedve, hogy jégtücskek benne nincsenek, lehet már fát ültetni. Ha ősszel a gyümölcsfák körül a föld nem volt felásva, azt most kell megtétni. Azon gyümölcsfáknak, melyek roszfajtájú gyümölcsöcsel vannak beoltva, átoltása jobb fajtákkal most történik. A fatörzseken a fagy által okozott sértéseket gondosan eltávolítjuk és a sebeket viasz vagy agyag és marhatrágyakeverékből készült tapasszal bekenjük. Vénebb fákról a száraz galyak lemetszését bevégezzük; a gyengébb növényű ágakat visszanyessük rövidebbre, hogy erősebb jövőst hajtsanak. Az ártalmas rovarokat pusztítani kell. A hernyófészkek szedését e hó elejéig okvetlenül be kell végezni, különben, ha az idő kimelegszik és felélednek, levelek hiányában a virágok- és levélrügyekben nagy károkat okoznak. A gyümölcsösben található száraz galyakat és leveleket kihordatjuk és gondosan elégetjük, így a netán rajtuk és a beteges fákra található rovarlárvák megsemmisíthetnek.

Faiskola. A fiatal csemeték metszése bevégeztetik. Az ősszel alvó szemre szemelt fák szemzéseit, ha megfogamoztak, a vadfák a nemesített szemzés felett 6--10 cm. magasságban visszametszetnek és a nemesített szem feletti rügyek gondosan eltávolítatnak. Az oltás megkezdetik, sorban cseresznye, meggy, szilva, alma s körtefákon. Ha kell új táblákat rendezünk és ezeket vadfákkal ültetjük be. A téli oltások kiültetendők. A metszés és oltás bevégezése után a föld jó mélyen felkapáltatik vagy felásatik. A gyengébb vadonczok átültetendők. Ribiszke és egres dugványokat, ha még eddig meg nem történt, elültetjük. Birs és Sz.-lvan alma gyöksarjainak kiszedését, ugyszintén azokból bujtások készítését most végeztetjük. A csiráztatott famagvak elvetetnek.

Konyhakert. A föld ásása, ha az ősszel nem végeztetett be, most folytattatik és bevégeztetik. Borsó, salátafélék, vöröshagyma, párhagyma, nem különben a gyökernemű főzélékek, petrezselyem, murok, vörösczékla, továbbá a hónapos retek, tavaszi spenót veteményezhetők. Spargagyökér ültetésének és spargamag vetésnek is itt az ideje. Őszi spenót, földi eper, fejes salátáról a téli takarót eltávolítjuk és ha a fagy a földből kiemelte volna, vissza nyomoztatjuk őket. Dinnye, ugorka, paszuly számára a melegágyak készítését folytatjuk. Káposztafélék, zeller, paprika, paradicsom, hagymapalántoknak új melegágyak készített-

nek. A magvak való és házi használatra eltett gyökernövények a rothadástól óvandók, a megromlott részeket róluk gondosan eltávolítjuk.

Diszkerf A földmunkálatokat, ásás, átforgatás és trágyakeverés végeztetjük; a virágágyak beosztása és körülszegélyezése, egy a szegélyezett ágyak tisztítása megkezdetik. Az utak kijavítatnak, kavics és homokkal meghordatnak. Ősszel trágyázott gyepekről a trágya legerebélyeztetik, a rosz és foltos gyepek kijavítatnak. A rózsákat kiszedtetjük, visszametszetjük és felkötözzük. Szabadon telet hagyományos és gumos növényekről a téli takarót el kell távolítanunk, ezt óvatosan tegyük, nehogy hajtásaik megsérüljenek. Nyári virágok: viola, őszirózsa, szegfű, császárszakál stb. melegágyakban elvetendők. Meleg- és hidegházi növények mag, szétosztás és dugványozás által szaporítatnak; ezeket melegágyba kell tennünk. Georginák szaporítás végett melegházakba tétetnek. Melegházak nedvesen és melegebben tartatnak, a hidegházak ellenben többször szellőztetnek. Estéli órákban jegytáblákat készítettünk és kosarakat fonatunk.

Méhészet. Itt az idő, mikor méheink napvilágot láthatnak, azonban vigyázzunk, hogy so el ne sietessük, se nagyon el ne késleltessük a kirepülést. Legyünk figyelemmel arra is, hogy méheink a múlt évben hol nyáráltak és a lehetőségig tegyük őket ugyanazon helyre; így annál könnyebben fogják megtalálni helyüket. Kibocsátáskor méhesünk annyira rendben legyen, hogy ott a kitétel után poczkolgatásra, javításra ne legyen szükség, mert ez mindig zavart okoz. Ha észrevesszük, hogy valamely kas királynét vesztett, azt távolítsuk el a többi közül, mert könnyen alkalmat szolgáltat a rablásra. Ha az ilyen kas történetesen elég népes és különben is van elég méze, legcélszerűbb, ha egy néptelen, királynés családot adunk hozzá; így orvosolhatjuk meg legbiztosabban a bajt. Kitétel, illetőleg kibocsátás után, — ha t. i. a mezőn még nem kínálkoznék elegendő táp — a gyengébb, mézellen családokat időnként étetnünk kell.

Kitételkor beható vizsgálatot tartunk és a penészes, egerárga lépet és egyáltalában minden tisztátalanságot eltávolítunk.

Kicsinyre szorított röplyukkal a rablástól, egy a széltől, illetőleg meghűtéstől is védnünk kell a méheket, nehogy a népeség hiányában a fiasítás áthűljön és kárba vesszen. Alkalmatlan mártiusi időben méhcsaládaink annyira megfogyhatnak, hogy egész éven át megérik; azért inkább valamivel később, mint korán bocsássuk ki őket.

Köiozsvári régi és tapasztalt méhészek Hugó nap előtt (aprilis 1-je) nem igen viszik szabadba méheiket, azt tartván, hogy „előbb legelőt a méhnek és azután legelőre vele.”

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. A szálfák tutajozására és a tűzifa leusztatására különös gond fordítandó; kihasználása megfelelő munkaerő beszerzése által biztosítandó. Mell é k h a s z n á l a t. Az erdőritkítás megkezdendő, szurokgyűjtés, mészégetés folytatandó és a sorközi használatra szánt területek kijelölendők. Erdővédelem. A múlt havi teendőkön kívül, az árvizek által okozható károokra is figyelem fordítandó, az erdőszéleket pedig az irtások megakadályozhatásáért gyakran bezárjuk. Erdőművelés. Melegebb vidékeken a vetés, ültetés és dugványozás megkezdhető. V a d á s z a t e hónapban a szalonkákra és faldkakasokra szoríkozik. —

A gazdasági termékek értékesítéséről.

Ha a kereskedelmi, forgalmi, adásvevési szövényes viszonyok megengednék, legjobb szabály lenne terményeink értékesítésénél minden vásárt az ismert közmondással végrehajtani: „a d s z a s n e s z e.” Én a mikor csak lehetséges, ezen

elv mellett adok és veszek; ámde az életviszonyok ezen ágaboga nem engedi a gazdának, hogy mindig ily kényelmes uton járassou.

E tekintetben köszönettel igénybe veszem az „Erdélyi Gazda” egy pár hasábját, hogy némi tapasztalati utmutatással szolgálataira lehessenek főleg kezdő gazdatársainknak.

Az eladásra szánt gabonakészleteket soha sem jó igen hosszasan tartani, hanem a legközelebbi kedvező alkalommal el kell azokat adni. Ez által egyfelől kikerüljük a hosszas tartással kapcsolatos kockázatot, apadást és a huzamos gondozás költségeit, de másfelől a hamarabb kezünkhez jutó pénzt ismét gyümölcsözőleg elhelyezhetjük, vagy forgathatjuk. Ezen itt felhozott előnyök több évek átlagában rendszeren jóval fölülmulják azon nyeresémet, melyet néha nagy ritkán a termények hosszas tartásával elérhetünk.

Yaanak azonban olyan gazdasági termékek, melyeknek minősége a tartással javul, vagy a melyeknek természetese nem minden évben sikerül, mint a len, kender, lenmag stb. az ilyeneket előnyös tartani, főleg ha az uralkodó árak alatt állanak. Ellenben a mely termékek használati értéke idővel csökken, a mely vetőmagvaknak csiraképessége rövid ideig tartó, mint: köles, kőmény, dohány, lencse, mák, tatarka (haricska) stb. ezek eladási idejét nem célszerű halogatni; ilyenek még a hüvelyes növények, a lóhermag, árpa, komló stb.

Legelőnyösebb — ha csak kivihető — mindent otthon eladni. Ha kikerülhet: a gazda ne legyen fuvarosa senkinek. A piacrajárás — azonkívül, hogy szemet, kövezet, helypénz, hidvám stb. czimek alatt sok költséggel jár — néha rossz időben egy pár uttal úgy lerontja az igás erőt, hogy az aztán több ideig képtelen barázdában állani s ez által fölszámit-hatatlanná válik a hátramaradásból eredő kár.

A ki elad, legjobban cselekszik, ha azonnal biztos készpénz fizetést köt ki. A késedelmes, a csalni akaró vagy más rossz fizető igaz, hogy rendszeren magasabb árt ígér, hanem aztán az eladót vagy megvárakoztatja, vagy perbe bonyolítja.

Már pedig én minden keresztény és pogány gazdatársamat óva intem: ilyen vagy másnemű panasszal ne menjen a törvénytöréshez, mert az ily perek rendszeren addig elhúzódnak, míg a tisztelt adós ur valóságosan fizetés képtelenné válik, vagy tetemes leengedéssel kell vele kiegyezni és a meghurczolt eladó veszteségén kívül bélyegekre, tárgyalásra járásra, az ügyvéd urnak s ide-oda igen sok készpénz kiadást is kell, hogy tegyen.

Járjon abba minden gazda, hogy természetie számára egy szolid fizetőképés vevőt nyerjen meg; olyat, a ki eladandó készletét minden évben az uralkodó méltányos árban átvegye; mert én igen sokat adok arra, ha biztos vagyok aziránt: hol értékesíthetem, vagy hol adhatom el terménykészleteimet — ha kénytelen vagyok vele — leg hamarabb és legillendőbb árban.

Továbbá a termények értékesítésénél igen fontos az ármeghatározás.

Nálunk a nagyobb, az értelmesebb termelők a budapesti gabnatözsde áraihoz alkalmazkodnak, leszámítván azokból métermázsánként a vasuti szállítási költséget; — Maros-Vásárhely piacán azonban m. e. százezer székely és m. e. negyvenezer román apró földmivesre nézve az a gabonaár, a mit a Baruch czég gőzmalma és pálinkafőzője magára nézve megszabni jónak lát. Ez egy speciális székelyföldi miseria. Sajnos, hogy igaz.

De folytassuk az ármeghatározás kérdését.

Tulcsigázott árkövetelés elijeszti a vevőt s tudatlanságot árul el. Az eladóra nézve alig van valami hátrányosabb, mint ily esetben a későbbi feltűnő kénytelen árleengedés. Ebben nyílt bevallást teszünk arról, hogy előbbi követelésünk tulfeszített volt és sajnosan tapasztaljuk, hogy az ilyenkorai késedelmezés miatt igen gyakran a legkedvezőbb eladási pillanat szalasztatik el.

Hátrányos továbbá a gazdára nézve az u. n. kényszereladás. A ki a gyapjút a juh hátáról, gabonáját a lábán, mustját szüret előtt eladja, annak többnyire olyan árral kell beéernie, a milyent a vevő szab meg. A ki idő előtt bármily olcsó áron kénytelen eladni, az eladja a jövő reményét. Az ilyen ember aztán mindig sautikál, készpénze soha sincs s mikor neki kell valamit vásárolnia, drágán fizet, mert hitelbe vesz. Ez a legnagyobb gazdalkodási miseria. Az ily földmivelő szabad földje mellett mások rabszolgájává válik. —

A gazdának arra kell törekednie, hogy minden eladásra szánt czikket kitűnő minőségben termessen s jól kitaraktva és jól gondozva adjon a piacra, hogy gazdasága jó hírnevét s terményeinek biztos kelendőségét a legmagasabb árakkal kapcsolatosan meg-alapítsa.

Eladásnál óvakodjék a gazda attól, hogy valakit rászédjen. Az évek átlagában elérhető, tartós, biztos, csekély haszon többet ér, mint a hamisitott portékának csalás utján nyerendő magasabb pillanatnyi haszna. Az ilyen nyeresémen nincs áldás. „Ebül gyűlt szerzeménynek ebül kell elveszni” mondja a példabeszéd.

A gazda mint eladó — adott szavát s a vásári feltételeket lelkiismeretesen teljesíteni tartsa szent köteleiségének. Ez által nő hitele, így tehet könnyen jó kötések s így vonhatja legbiztosabban magához a fizetőképés vásárlókat.

A vásárlóknál vegyen a gazda u. n. foglalót, vagy bánatpénzt a vásár valódiságának jeléül s a végből, hogy ha vevő a vásárt fölbontja vagy abban hagyja, e miatt eladónak károsodása ne történjék.

Az eladó — ha lehet — minden eladást oly feltétel alatt tegyen, hogy az eladott tárgy vevő által minél rövidebb idő alatt elszállittassék, vagy legalább a kötés utáni kockázatot vevőre szálljon. Némely vevő különösen a megvásárolt állatokat szereti az eladónál hosszabb ideig tartani.

Eladó vigyázzon arra is, nehogy a vevő időközi szállítások alkalmával egyszer is több terméket vigyen el, mint a menyitit kifizetett.

Nagyértékű és fontos eladásoknál írásbeli törvényes szerződést kell kötni.

Az eladott cikk kimérésére nézve előre világos megállapodás szolgáljon alapul. Meghatározandó: hogy a régi vagy új mértékkel, súlymenyiség vagy ürtartalomban eszközöltetik-e? A gumós és gyöknyvények tetézve, a gabnafélék szokás szerint elütve méretnek ki. Legigazságosabb a mászás.

Némely vidéken szokásban van, hogy juhok és sertések eladásánál száz után a vevő néhány drb. ráadást kíván. A gabona féléknél, olajmagvaknál, gyapjunál, méznél, sajtnál stb. szintén szokás az apadásra pótlást számítani. De ezt az eladó — a mennyiben az alku engedi — kerülje, mert az efféle ráadás, pótlás egyedül csak a termelő hátrányára van, kit, — ha gyakorlatlan — a ravasz üzér gyakran úgy szed rá, hogy a kimérés után és fizetés előtt alaptalan nehézményekkel, furfanggal kényszerít ráadásra, fölülmérésre vagy árleengedésre.

A vásárt minden esetben világos, érthető feltételek alatt úgy kell eszközölni, nehogy a vége vitára vezessen s kiváltképen nehogy törvény eleibe hurezoltassék az ügy.

(Ne legyen birákkal semmiféle bajod,
Hogyha azt óhajtod, hogy jól legyen dolgod.)

Ezek a felsorolt szabályok oly általánosak, hogy mindenki ismeri. Ismeri — s minthogy mégis sokan nem követik, e miatt van napirenden az adásvevésből származó megszámlálhatlan vitás ügy.

G. S.

Megjegyzések a „Biztos jelek a métely és bélférgék felismerésére“ czimű cikkre.

Az „Erdélyi Gazda“ 7-ik számában Tóth Tamás ur közli azon általa biztosnak vélt kórjeleket, melyekből a métely és bélférgék jelenléte a sertésekben felismerhető lenne. E szerint „az ily bajban levő sertések az eléjük töltött törökbuzát kénytelen, kellelten, nyámnyogva eszik. Majd félbe hagyják azt, meghátrálnak, nyujtózkodnak, orrukat összedugják és tompa öh öh rőfögésszerű hangokat hallatnak.“ Nem tudjuk valjon közlő urnak naivsága vagy tájékozatlansága nagyobb, hogy e jeleket, mint biztos kórjeleket az említett betegségnek mutatja be. Az evés félbehagyása, a nyujtózkodás, meghátrálás és tompa rőfögés mind oly jelek, melyek száz meg száz ok miatt előjehetnek.

Az evést félbehagyja bármely állat, ha étvágya megszűnt, vagy e közben valamely betegség lepi meg. Meg is hátrál természetesen, ha maskép a vályut nem hagyhatja el. A tompa rőfögés gyakran hallható sertéseknél, ha azok valamely fájdalmat éreznek. A mi végre a nyujtózkodást és orruk összedugását illeti, hát bizony ezt megtehetik ök unalomból is. Mert az állatok ög úgy alá vannak vetve ezen kedélyállapotnak, mint az embernek.

Oly kórjelek, melyekből a bélférgék jelenlétét a szervezetben biztosan felösmerni lehetne, nincsenek. Vannak azonban kórjelek, melyek alapos gyanut kelthetnek a bélférgék jelenlétére, de e kórjelek csak akkor nyilvánulnak, ha a belölődiek nagyobb számban jönnek elő az egyes szervezetben s ezeket működésükben zavarják, vagy pedig nemesebb szervezetek támadnak meg. Minthogy a belölődiek a szervezet különböző szerveiben jönnek elő, természetesen a kórjelek is különbözőképen nyilvánulnak.

Fölötte hosszadalmas lenne itt a sokféle belölödő által okozott betegségek kórjeleit tárgyalni, annyival is inkább, mivel azok a szakkönyvekben feltalálhatók. A májmételykór épen e lapokban volt kétszer leírva. —

Végül még egy téves következtetésére T. urnak akarunk reflectálni. Azt mondja ugyanis T. ur: „ugy látszik, hogy a törökbuzaféle szemes eleség élvezete együtt jár a métely és bélférgék elszaporodásával, elhatalmasodásával.“

E lapok 1877-ik évfolyamának 16-ik számában részletesen le van írva a májmétely felvétele, fejlődése, szaporodása, stb. s így annak leírását mellözhetjük. A ki ezeket ösméri, könnyen beláthatja, hogy a törökbuza élvezete nincs befolyással a métely féreg elszaporodására. Azonban két körülmény van, mely itt tévedésre alkalmat adhat. Első az, hogy a legelőn felvett cercariák talán a téli hónapok alatt épen a hizlalás közben érik el kifejlődésüket és a mételykór ekkor lesz észlelhető; míg ősszel a hizlalásra előkészítő időszakban — mid' n a sertések inkább moslékkal tartatnak — a kór még nem fejlődött annyira, hogy észrevehető lenne. Második körülmény az, hogy mid' n az állatok az intenzivebb szemes takarmánnyal tartatnak, emésztő szerveik működése sokkal jobban igénybe van véve, mintsem azoknak tevékenységét — habár csak részben is — nélkülözni tudnák. Ennek következtében a működési zavar könnyebben észrevehető s a felületes észlelőt téves következtetésre juttatja.

S+y.

A központi pinczemester erdélyi körútja.

I.

Krémer Fülöp központi pinczemester az orsz. borászati kormánybiztos utasítása folytán Erdély főbb borvidékeit, Kolozsvár, Torda és Maros-Vásárhely, valamint utban Nagy-Várad környékét beutazván, a nyert tapasztalatok alapján szakvéleményét a következő jelentésben terjesztette be:

„Nagyváradon január hó 7- és 8-án tartózkodva, Gobóczy Károly szaktanárral megsemmeltem a róm. kath. püspök ur és többek pinczejét és azon meggyőződésre jutottam, hogy itt az olasz rizlinget kellene meghonosítani, mert az igen bő termőképessége mellett testes, édes és zamatos bort ad, a rajnai ri zling csak kedvezőbb positióknál ajánlható; ugy a két faj, valamint a bakarbor tökéletesebb kiejedése czéljából erjesztő kamarák vagy pinczék létesítése mutatkozik szükségesnek.

Kolozsvárt január hó 9- és 10-én Fekete Pál szaktanár urral megtekintettük az erdélyi pince-egylet és mások

pinczeit. Miután az erdélyi pincze-egylet legnagyobb befolyással bír Erdély borászatának fejlesztésére, szükségesnek tartom ezzel bővebben foglalkozni.

Az erdélyi pincze-egylet megalkotása elkerülhetlen szükséges intézmény volt Erdély borászatának fejlesztésére, mert a tapasztalat ma is mutatja, hogy ott a pincze-egyleten kívül egy borüzlet sincs, mely nevezetesebb forgalmat mutathatna fel, e forgalom tehát Erdély borászatára nézve kiszámíthatlan haszonnal jár; a forgalom által előidézett verseny közvetett hatással bír az utolsó bortermelőre is, minél fogva Erdély összes bortermelőinek érdekében áll mindent elkövetni, hogy nevezett intézmény fenálljon és felvirágozzék.

Az erdélyi pincze-egyletnek azonban jelentékeny nehézségek állnak útjában, melyek teljes felvirágzását nagy mértékben akadályozzák. Első sorban Erdély földrajzi helyzete folytán a külkereskedés csak is kelet felé, Oláh- és Törökországba üzhető előnnyel, de ép e két országban a kereskedés megbízhatatlan, a többi borpiacon pedig távolabb fekszenek Erdélytől, mi a versenyt a magyarországi bortermeléssel szemben felette megnehezíti. E versenynek mindamelllett sikerrel fentartása képezi az egylet egyik főadatát.

A külfölddel nevezetesebb forgalmat inkább veres borokkal lehet elérni, Erdély pedig veresbor készletével épen nem dicsekedhetik, miáltal a pincze-egylet ezen igen lényeges előnytől is elesik.

Jó években vannak Erdélynek finom fajborai, minőkkel Magyarország nem rendelkezik: Leányka, Som, Rizling, Sauvignon, Tramini, Carbenet stb. finom borok volnának egyedül hivatva a versenyre, ily finom borok forgalma azonban ma már igen csekély lévén, ez is számtalan nehézségekbe ütközik.

Testes és részben jó zamatu asztali borai vannak Erdélynek a Nyárad, Nagy-Küküllő és Maros mentén, úgy az erdélyi Hegyalján is, csakhogy ezek ára szemben a magyarországi borok árával felette magas, mi szintén nehezíti az erdélyi pincze-egylet felvirágzását.

A pinczeegylet a közelebbi években osztalékot nem adott, ennek oka az, hogy a forgalom igényeinél nagyobb mennyiségben, magas áron vásároltattak össze az 1872-i és 1873-ki stb. termési rizling és egyéb borok, melyek most nagyrészt elvesztvén jellegüket, árban inkább csökkentek, mint emelkedtek. A nehézségek és akadályok leküzdésére első sorban ajánlatos volna a borkészletet, a forgalomhoz képest, valamint a borfajok sokféleségét összeházasítás útján redukálni, mi a folyó kiadásokat tetemesen alábbszállítaná. Miután a pincze-egylet bor-szesz alkalmazása által a borok javításával nem foglalkozik, nem szabad üres, gyenge, savanyu borokat vásárolnia, hanem csakis olyanokat, melyek javításra nem szorulnak. Két-háromféle asztali bor mellett csak oly jellegű borok lennének áruba bocsátandók, melyek czimfelirataiknak tökéletesen megfelelnek, mert csak így lehetséges az eddigi finom fajborok jövőjét biztosítani.

Kolozsvár után Torda, Maros-Vásárhely, Gyula-Fehérvár, Nagy-Küküllömente, Felső és Alsó-Maros s az erdélyi Hegyalja

borvidékeit utazva be Fekete Pál szőlészeti szaktanár kíséretében, általában tapasztaltam, hogy Erdélyben a házak alatt levő pinczék mind hidegek, mi egyedüli oka ama panasznak, hogy az erdélyi borok hosszú idő alatt fejlődnek ki, pedig kevés áldozattal és szorgalommal az erdélyi pinczék hőmérsékét majdnem kétszer oly magasra lehetne emelni, miáltal a bor fejlődésére nézve lényeges előny volna elérhető. Az erdélyi pinczék legnagyobb része hideg téli időben nem mutat 5 R. fok meleget, pedig mint ismeretes, 5 R. fokon alul már nem működnek az erjgombák és így a bor egész télen át nem fejlődhetik, sőt maga a bor is teljesen kihül és csak jóval a melegebb idő beállta után melegszik fel annyira, hogy újból működésbe léphetnek az erjgombák.

A pinczék mindenekelőtt kettős ajtókkal lennének ellátandók, a pinczeablakokat pedig már ősszel, a hidegebb éjszakák beállta előtt belülről jó vastagon szalmával, kívülről pedig nyers szálas trágyával szükséges betömni, mi által a pinczében levő nyári magas hőfoknak nagy része megtartván, a bor utóerjedése, fejlődése nem szünhet meg, különösen akkor, ha az ajtók hideg időben nem tartatnak nyitva s minél ritkábban nyitvatnak ki. A házak alatt levő borpinczék az erdélyi gazdasszonyok kényelmére egyuttal zöldség, burgonya, édes és savanyu káposzta megőrzésére is használtatván, gyakran sok helyen a borkezelésnek ártanak ezzel, mert a sokféle szag összecsoportosulása, egyéb hátrányoktól eltekintve, visszariasztja a borvevőt is, pedig legtöbb helyt könnyű volna egy kis részt elrekeszteni a háziasszony használatára, szintugy igen egyszerűen lehetne egy részt erjesztőpincze gyaánt is elrekeszteni, mivel e pinczék többnyire boltivökre vannak építve.

A szőlő feldolgozásánál a szőlőmalom Erdélyben is mindenütt előnyösnek mutatkozik, mi a dr. Knöpfler urnál M.-Vásárhelyt tartott mintaszüreten nyert bor is bizonyít; de a szőlőmalom használata helyenkint még hiányos, mivel nem mindenütt rendelkeznek elegendő edényekkel arra, hogy a mustot a szőlő héján kellő időig tarthassák; ily esetekben félfenekü hordók alkalmaztathatvának kád gyanánt, melyeknek fenekei újra behuzva, alkalmasok a kisajtolt must felvételére is.

Az erjesztésre általában nagyobb gond lenne fordítandó, mi erjesztő pinczék vagy kamarák létesítése vagy pedig a pinczék hő fokának emelése által érhető el.

(Vége köv.)

A méh betegségeiről.

1) A vérhős. Hosszu hideg tél, melyben a méhek ki nem repülhetnek és erjedésre hajlandó méz a főokai ezen bajnak — mert mind a két esetben kénytelenek az ürülékét visszatarítani, a mire egy bizonyos mértékig képesek ugyan, de azon felül a sejteket, kaptárt, de önnön magokat is bepiszkolják, avagy az ürülék a beleikben megkeményedik és duzzadt hassal elhalnak.

A mellözése ezen bajnak könnyebb mint a gyógyítása, mert a midőn tökéletesen mézkészletetek esetében kandisz cukrot teszünk a keretekre és a mérgeességet elhárítjuk — a gyó-

gyítása sok bajlódást és időt vesz, legtöbb esetben kétséges eredménnyel igénybe, mert közönségesen csak későn veszi a méhész ezen kórt észre.

Az egyetlen mód ezen nyavalyán az orvoslást megkíséríteni, t. i. a kaptárt avagy annak népességét egy meleg szobába hozni és a méheket részletenként az ablakfelé repülni hagyni, hogy kiüríthessék magokat, ez alkalommal az ablak deszkáról mindenkor fel kell törülni az ürülék foltjait, nehogy a méhek teljesen befertőztessenek. Egy ösmerősöm ily módon 91 népből 22-öt mentett meg, de ezek is gyöngék maradtak és a nyáron át hasznót nem hoztak. Meg kell jegyezni, hogy ezen buzgó méhész méheit és sejtjeit langyos vízben meg is mosta, a minek valószínűleg népei egy részének megmentését köszönhette.

2) A költés rothadás. Igen veszélyes baj, mely erjedésbe átment méz táplálásából és előttünk még más ösmeretlen okokból veszi az eredetét. Ugy jelentkezik, hogy a befödött ivadék elrothad, miáltal a fedő beesik, helyenként kilyukasodik és végre összeszárad. Ezen ragálynak két nemét t. i. a ragadós és nem ragadósát ösmerjük. Az elsőnek szaga bűzös, természete igen mérges és hamar terjedő, úgy, hogy a népesség ereje nem sokára ellankad és végre tökéletesen megtörik. Ezen baj második neme kevésbé veszedelmes, nem is terjed oly rohamosan, mind azonáltal tönkre tehet szinte egy méhest. Ez utóbbi hazánkban elő szokott fordulni. A gyógyítása az erjedés fokától függ. Kezdetben ezen ragály mind a két neme orvosolható, későbbben hiába lesz minden iparkodás — és mint egyetlen czélszerű gyógy mód a kénezés marad csak még hátra. Ezen baj egyedüli ellenszere a Salicyl sav, melyet egy Manheimi méhész: Siebenek a „Bienenzeitungban“ először felemlített és Hilbert Ottoczyni méhész által rendszeresen alkalmaztatott, még pedig kezdetben (Bienenzeitung 1875. S. 293) következőleg: 50 gramm kristályozott Salicylsav 400 gramm tiszta lég szeszben (?Szerk) felolvasztatott, melyből a méhek, sejték és a kaptár fertőtlenítésére 10 csepp Salicyl légszesz, 10 gramm langyos + 12° R. vízzel kevertetett és egy fecskendező (Drosophor) segítségével, a méhek tanyáját ellepte. Belsőleg $\frac{1}{6}$ liter czukor vagy méz folyadék és 30—50 csepp Salicyl légszeszből álló keverék, kisebb adagokban használtatott, mely jelenleg azzal kiegészített, hogy a népek kristályozott Salicylsavval füstöltetnek, a mi okvetlen a leghatályosabb gyógyítási módja ezen csunya ragálynak.

A költésrothadás terjedése nem annyira a beteg kaptár méhei, mint sem a rablók által történik, miért is a gyógykezelés idejében különösen arra kell tekintnünk, hogy a nyavalyás népek meg ne támadtassanak.

Hogy hazánkban a költésrothadás veszélyes jelleget nem ölt magára, ott kereshető, hogy mézünk jobb minőségű mint bár mely más országé és a méhek szükségből etetése rendszerént szerencsés méhészeti viszonyainkuál fogva ritkábban fordulnak elő. Volt alkalmam Szász és Bajorországokban a veszélyes költésrothadásról meggyőződni és ennél fogva összehasonlításokat tehetni, a nálunk divó ez irányu ragálylyal, — mely a rop-pant nagy különbséget teljes mértékben kitüntette.

3) A röpképtelenség — düh avagy májusi bajt, Dr. Münter ösmerette meg velünk, mert mind eddig a röpképtelenséget és a dühöt külböbféle bajoknak tartották, de a külső jelenségek és közelebbi vizsgálatok után kiderült, hogy ezen betegség azonos és egy penész gomba (Mucor Mucedo) az okozója, minél fogva az eredete csak is a nevezett jelenségre terelhető vissza. Ezen bajt tavasszal a fiatal méhek kapják és a kaptárból a földre esnek, ott dühösen szaladgálnak, repülni iparkodnak és estig elhalnak, — csak igen kevés él más nap reggelig.

A betegség kezdetén közelebről megtekintve a méheket, feltűnnek azonnal egyes penészfoltok, melyek a kór fejlődésével hajlásokat bocsátanak és mint gomba képzés a potrohot ellepik, — minek következtében a méh látszólagos nagy kinok közt elvész. Valószínűleg, hogy ezen gomba kívülről penészes viz, avagy méz formában a kaptárba hozatik és a méheket megfertőzi.

4) A szomjkór. Németországban sok veszteséget okoz — eredetét megkeményedett mézből veszi. Ezen csak úgy segíthet a méhész, ha méheit — legjobban egy szivacsos — folyadékhoz juttatja. Ezen baj nagy nyugtalansággal árulja el magát, de mind eddig nem tapasztaltam méhesemen még soha; más méhészekkel ez iránt sokszor értekeztem, kik szinte ily irányban nyilatkoztak.

(Magyar méh.)

Báró Ambrózy Béla.

EGYVELEG.

+ Az albumin gyártás Kolozsvárt már néhány év óta áll fenn és nem csekély befolyással van a baromfi tenyésztés előmozdítására. A kolozsvári albumin gyártók évente 5—6 millió darab tojást vásárolnak, melyet részint friss állapotban, részint feldolgozva szállítanak Angol- és Franciaországba. A feldolgozás abból áll, hogy a tojásfehérnyét beszárítják és mint fehérnye táblákat küldik a szövetgyárakba. A sárgáját pedig sóval praeparálva a börgyarak veszik meg. Állati fehérnyét különben Kolozsvárt még vérből is állítanak elő a vágóhidakon. A fris vért lapos edényekben felfogják s félre teszik, míg megolvad. Ekkor összeapritva egy pléh szűrőbe kerül, melyből a vérsavó leszivárog. E vérsavót Prágába szállítják, hol az e célra készített kemenczékben az enyvhez hasonló vékony táblákká beszárítják. —

— Pályázatot az istállózásnak leghelyesb módja felett irandó rövid gazdasági munkára. A békésmegyei gazdasági egyesület „az istállózás leghelyesb módja felett“ 1879. és 80-ban eredménytelenül tartott irodalmi pályázatot következőleg ujjlja meg: Azon meggyőződésből indulva ki, hogy a magyar alföldön divó gazdálkodási rendszerben a szemtermelés és állattartás közt ez utóbbinak hátrányára uralkodó nagy aránytalanságon, földünk termő erejének fenntartása érdekében, főleg gazdasági haszon állatainknak nagyobb mérvű tartása által kell segítenünk: az állattartásnak az utóbbi évtizedek alatt előállott azon nehézségével szemben, mely szerint legelőink folytonos

kevesbültével alföldünk gazda közönsége a legeltetési rendszert pótolni hivatott istállózási rendszerrel részint kevésbé ismerős, részint megbarátkozni nem hajlandó, a gazdasági-egylet célul tűzte ki: felvilágosítani alföldünk gazdaközönségét a felől, miszerint legelőink fogytának nem kényszerű következménye gazdasági haszonállataink állományának megszorítása, sőt hogy az istállózási rendszer (a tarlónak kellő felhasználásával) nemcsak ugyanannyi, de még több állatnak haszonnal tenyésztését és tartását teszi lehetővé. E végre pályázatot nyit egy népszerű nyelven irt rövidebb munkára, mely kiindulván abból, hogy a gazdasági haszonállatok tenyésztésének és tartásának átmene- telét a legeltetési rendszerrel az istállózási rendszerrel alföldün- kőn a legelőknél fogatkozásából előállott kényszerűség java- solja, a haszonállat-állományának szaporítását pedig a gazdál- kodásnak okszerűsége követeli, az istállózásnak alföldünk viszo- nyai által javalt leghelyesb rendszere felől — tekintettel mind az állatok fajára, mint a tenyésztés céljára — egyszerű, világos, meggyőző módon adjon felvilágosítást és utmutatást. Terje- delmére nézve a munka mintegy 8 írott iv legyen és legkésőbbben f. é. június 30-ig az egylet elnökségéhez (B.-Csabán) idegen kézzel írva jelíggel ellátva és e jelíggel kívülről, a szerző nevé- t pedig belülről tartalmazó lepecsételt levél mellékelésével bea- dassék. Az egylet részéről kinevezendő szakértők által legjobb- nak itélendő munka, ha díjra általában véve érdemes, 50 drb. 4 frtos arannyal fog oly feltétel mellett díjaztatni, hogy annak — ingyen terjesztése céljából — a legközelebbi egyleti érte- sítőben leendő kinyomatási és további 2000 példányban esz- közlendő első kiadási joga az egyletet, árusítási célból azontul történendő kiadásának joga pedig a szerzőt illeti. Kelt B.-Csa- bán, február 6. 1881.

A békésmegyei gazdasági egylet.

— A székásmenti gazdasági egylet folyó évi martius hó 6-án Preszákán Fehér Alajos urnál vá- lasztmányi ülést tart, melyre a tagokat ezennel meghívja a titkár.

— A bögybetegségről. Előfordul a tyukoknál, hogy azok torkig eszik magukat s ennek következtében rendszerint elhullanak, ha gyógyszerrel idejekorán nem gondoskodunk. E baj eredetéről és gyógyításáról egy jó barátom következőket juttatott tudomásomra, mit mások hasznára ezennel elmondok: A tyuk néha oly eledelt kap, melyet gyomra meg nem emészt. Ily esetben e tápszer a bögy nyílásánál emésztetlenül lerakod- ván, egyrészt más tápanyagnak a bögyből kijutását megakadá- lyozza, de másrészt egyszersmint elrothad. Az állatnak élelmi- szerre levén szüksége, ösztönszerűleg, a nélkül azonban, hogy fentebb elmondottak szerint valamit megemészthetne, — eszik s bögyét annyira megtömi, hogy a halál következik be. Ily tul- tömött bögyű állat megmentésére barátom a tyukot lábai közé szorítja, egyik kezével a fejét magasra huzza, másik kezével pedig a tyuk bögyét nyomja, dagasztja, míg az megpuhul s a rothadó felhalmozódott anyagot a bögy nyílásától eltávolítja. Erre a beteg állat külön elzárva csak vizet kap. A gyomor működni kezd, a megemésztést idézi elő s ily módon rend- szerint a meggyógyulás következik be. Ha az egy napi gyógy-

kezelés még sem mutatna sikert, azt még egyszer, vagy kétszer kell kis időközökben ismételni. (Gallus.) Baranyay.

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjúpiacz Budapest, 1881. február 19-től február 26-áig.

B u z a élénk üzlet emelkedő árrakkal, forgalom 70,000 metermázsa, ár 12 frt 10 krig.

R o z s keresett, forgalom 8000 metermázsa, ár 10-30 frt

Á r p a szintén keresett, forgalom 7000 metermázsa, ár: takarmányárpa 6-55 frt, seres árpa 7-55 frt.

Z a b közepes üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 6-50 frt.

T ö r ö k b u z a gyenge üzlet, forgalom 5000 metermázsa ár 5-80 frt.

G y a p j u b ó l szileziai vevő vásárolt néhány ezer kilo közép posztó gyapjút 102—108 frttal, a mi árcsökkenést jelez.

Gyárilag mosott gyapjuból az elmúlt héten mintegy 5000 kiló kelt el belföldön 2—2-30 frton kilója. —

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest feb. 26. | Bécs feb. 26.

Buza	11-45—12-75 frt	10-10—13-70 frt
Rozs	10-10—10-40 frt	10-60—11-40 frt
Árpa, takarmány	6-40—6-70 frt	6-50—7-00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7-40—8-20 frt	8-80—9-50 frt
Árpa, seres	8-50—9-60 frt	9-90—10-80 frt
Zab	6-20—6-40 frt	6-45—7-20 frt
Törökbuza	5-65—5-70 frt	6-20—6-35 frt

Budapesti marhavásár február 24-én. Ösz- szes felhajtás 1536 drb. nagy és 1354 drb. apró marha. Ebből eladatott 13 drb. bika, 839 drb. ökör, 522 drb. vágó te- hén, 163 db. fejős tehén, 600 db. borju, 1254 drb. bárány. Árak: bika darabonként 90—164 frt, ökör páronként 200—350 frt, vágó tehén páronként 160—295 frt, fejős tehén dara- bonként 70—200 frt, borju darabonként 9—28 frt, bárány pá- ronként 4—7 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 47—51 frt, tehénhús 46—48 frt, borjuhús 60—80 frt.

Bécsi marhavásár február 21-én. Összes felhaj- tás 2937 drb és pedig 1455 drb. magyar, 621 drb. lengyel és 861 drb. német fajta. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—59 frt, lengyel 49—56-50 frt, német 48—50 frt.

Köbányai sertésvásár feb. 25-én. (Az első ma- gyar sertéshizlaló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelen- tése.) Romániai és magyar sertés nagy mennyiségben hajtatott fel, e körülmény azonban nem volt befolyással az üzlet irányzatára, mely teljes árrakon bonyolódott le. Nehéz és közepnehézségű sertés a lefolyt héten is kerestetett, ellenben silány minőségű áru teljesen elhanyagoltott.

J e g y z e t t á r a k : magyar válogatott sertés 220—280 klgr. 58½—60 kr., 180—220 klgr. 56—57 kr., öreg 300 klgr. felül 55—56 kr., vidéki sertés 55—56 kr, nem válogatott 57½—58½ kr. Szerbiai transitó 54—55¼ kr, romániai 57½

—58½ kr, sündisznó 51—51½ kr, sündisznó fogyasztásra 48—49 kr, szerbiai 52—52½ kr.

Takaromány árak: tengeri bánáti 5.35 frt, romániai 6 frt, árpa 6.70 frt. **Helybeli állomány:** február hó 18-áról maradt: 61,761 drb.; hozzá hajtattott: Dél-Magyarországból: hizott 7018 drb., hizó 802 drb., Szerb-árból 1716 drb. Romániából 3649 drb., magyar államvasuton, hizó 3729 drb., együtt 16,619 drb., összesen 78,380 drb. Elhajtattott: Felső-Magyarországra 345 drb., Bécsbe 2822 drb., Csehországba 804 drb., Bodenbachon át 2506 drb., Ruttkán át 1766 drb., Dél-Németországba és Franciaországba 1423 drb., Budapesti fogyasztás 2162 drb., Kültelki fogyasztás 180 drb., magy. államvasuton 89 drb., összesen 12,047 drb., marad állomány 66,333 drb. A részvény szállásokban 16,646 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt feb. 18-áról 8105 drb., hozzá hajtattott: szerbiai 1436 db., romániai 3649 drb., együtt 13,190 drb.; elhajtattott 4554 drb., marad állomány 8656 drb. és pedig 2631 drb. szerbiai, 6005 drb. romániai sertés. Az egészségrendőri szemle által január elsejétől mai napig 515 drb. lett a fogyasztás alól kivonva és kiirtva.

Disznózsír szilárd hangulat jó forgalommal, kész áru hordóval együtt 71—72 frt, nyári kötésben hordó nélkül 69—70 frt.

Szalonna nagyon csendes üzlet, vidéki szalonna 59—60 frt városi áru 62—63 frt, füstölt szalonna 65—66 frt.

Bécsi sertésvásár február 22-én. Összes felhajtás 3362 drb. és pedig 310 drb. nehéz, 1240 drb. közepnehéz és 1312 drb. südő; melyből 1709 drb. magyar, 974 drb. orosz-lengyel, 609 drb. szerb és 70 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 52—54 frt, közepnehéz 49—51 frt, südő 30—44 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Pénz-kölcsönöket

az ország bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 300 frttól kezdve bármily magas összegig, 5% vagy 5½% kamat mellett gyorsan eszközöl s régebb magasabb kamatu törlesztési kölcsönöknek ily olcsóbb kamatuakra való convertálását sikerrel viszi keresztül a hat. engedélyezett ált.

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“

(8.) (3—3.) Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz.
Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 2—4 óráig.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy meternázsa*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buz.	legy buz.	rozsa	árpa	zab	törökbuz.	széna	szalma	tűzifa	marhahus
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterozo	feb. 24	910	730	700	—	320	500	300	—	350	44
Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osik-Szereda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déva	feb. 23	970	—	760	540	360	560	320	150	300	44
Déva	feb. 21	960	740	710	—	400	430	310	150	340	44
Erzsébetváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogaras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	feb. 19	900	750	620	450	250	500	330	60	150	32
Kolozsvár	feb. 24	780	—	580	—	200	340	250	240	350	46
K.-Vásárhely	feb. 23	860	—	620	—	300	400	220	60	300	36
Nagy-Enyed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szeben	feb. 25	730	580	560	—	200	320	180	100	350	44—48
Segesvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	feb. 21	760	700	500	300	150	300	250	160	250	44
Sz.-Régen	feb. 24	785	635	620	—	225	350	300	140	260	36
Sz.-udvarhely	feb. 22	800	650	625	—	225	400	260	60	220	36

*) A csillaggal jelelt árak meternázására értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számítatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelő minden külön díj nélkül teljesítés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.											
A kívánt tér megnevezése	szori hirdetésnek										
	1-3	4-6	7-10	11-15	16-20	21-30	31-36	37-42	43-52	fizetendő forint	
1/16 v. egész oldal	7	20	32	62	95	120	130	160	170	210	
1/8 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/8 v. nyolcad oldal	2	3	5	9	12	15	17	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. helyedül annyszor, ahányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.